

TFY4115 Fysikk. Institutt for fysikk, NTNU. Høsten 2013.
Øving 12. Veiledning: 12. november. Innleveringsfrist: 18. november kl 14.

---

1) Hvis $S(T, V) = C_V \ln(T/T_0) + Nk_B \ln(V/V_0) + S_0$ for en ideell gass med N molekyler, hva blir $S(T, p)$ for den samme gassen? (Her er $S_0 = S(T_0, V_0)$, og $p_0 V_0 = Nk_B T_0$.)

- A $S(T, p) = C_p \ln(T/T_0) + Nk_B \ln(p/p_0) + S_0$
  - B $S(T, p) = C_p \ln(T/T_0) - Nk_B \ln(p/p_0) + S_0$
  - C $S(T, p) = C_p \ln(p/p_0) + Nk_B \ln(T/T_0) + S_0$
  - D $S(T, p) = C_p \ln(p/p_0) - Nk_B \ln(T/T_0) + S_0$
-

2) Hvis 1 liter vann med temperatur T_0 og varmekapasitet C (som er uavhengig av T , og slik at $C_p = C_V = C$) bringes i termisk kontakt med et varmereservoar med temperatur T_1 , hva er endringen i vannets entropi når vannet har nådd samme temperatur som varmereservoaret?

- A CT_0/T_1
  - B CT_1/T_0
  - C $C \ln(T_0/T_1)$
  - D $C \ln(T_1/T_0)$
-

3) Hva blir entropiendringen til varmereservoaret i forrige oppgave?

- A $C(T_0 - T_1)/T_1$
  - B $C(T_1 - T_0)/T_0$
  - C $C(T_1 - T_0)/T_1$
  - D $C(T_0 - T_1)/T_0$
-

4) Hva kan du, uten videre, si om den *totale* entropiendringen i prosessen beskrevet i oppgave 2? (Dvs, for vann og reservoar til sammen.)

- A Positiv.
  - B Negativ.
  - C Null.
  - D Intet kan sies.
-

5) I et system med N uavhengige partikler er det for hver partikkels mulige (kvantemekaniske) tilstander, enten energi $-E_0$ eller energi E_0 . Hvor stor er da sannsynligheten for at en gitt partikkels energi E_0 , når systemets temperatur er T ?

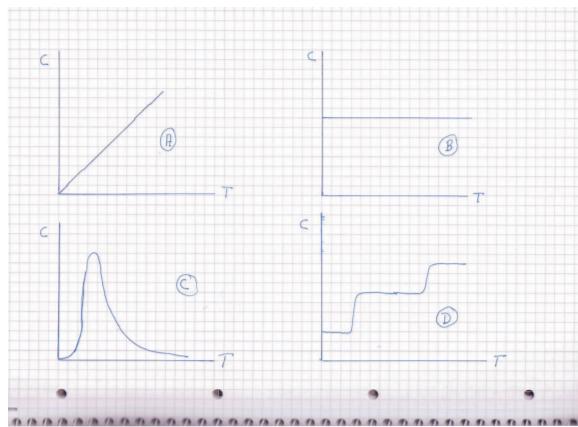
- A $\exp(-E_0/k_B T)/[2 \cosh(E_0/k_B T)]$
  - B $\exp(E_0/k_B T)/[2 \cosh(E_0/k_B T)]$
  - C $\exp(-E_0/k_B T)/[2 \sinh(E_0/k_B T)]$
  - D $\exp(E_0/k_B T)/[2 \sinh(E_0/k_B T)]$
-

6) Hva blir indre energi for systemet i oppgave 5? ($U = N\langle E \rangle$.)

- A $NE_0 \cosh(E_0/k_B T)$
  - B $-NE_0 \cosh(E_0/k_B T)$
  - C $NE_0 \tanh(E_0/k_B T)$
  - D $-NE_0 \tanh(E_0/k_B T)$
-

---

7) Hvilken figur viser (kvalitativt) varmekapasiteten $C(T) = dU/dT$ for systemet i oppgave 5? (Intet arbeid utføres på omgivelsene her, så $dQ = dU$.)

---

8) Hvis temperaturen i en ideell gass halveres, hvordan endres molekylenes rms-hastighet? ($v_{\text{rms}} = \sqrt{\langle v^2 \rangle}$)

- A v_{rms} halveres.
  - B v_{rms} blir uendret.
  - C v_{rms} reduseres med ca 30 prosent.
  - D v_{rms} blir ca dobbelt så stor.
-

9) Hvis trykket i en ideell gass fordobles samtidig som gassen presses sammen til halvparten så stort volum, hvordan endres v_{rms} ?

- A v_{rms} halveres.
  - B v_{rms} blir uendret.
  - C v_{rms} reduseres med ca 30 prosent.
  - D v_{rms} blir ca dobbelt så stor.
-

10) En ideell gass utvider seg reversibelt og isotermt fra en tilstand (T_1, p_1) slik at volumet blir dobbelt så stort, $V_1 \rightarrow 2V_1$. Arbeidet på omgivelsene er da W_0 . Dersom den samme gassen i stedet hadde utvidet seg reversibelt ved konstant trykk, fremdeles fra V_1 til $2V_1$, hva kan du da si om arbeidet gjort på omgivelsene, W_1 , i forhold til det isoterme arbeidet W_0 ?

- A $W_1 > W_0$
  - B $W_1 < W_0$
  - C $W_1 = W_0$
  - D Umulig å si noe sikkert om W_1 relativt W_0 .
-

11) Varmemengden $Q_p > 0$ tilføres en ideell gass ved konstant trykk. Gassens indre energi øker da med

- A energimengden Q_p .
  - B en energimengde mindre enn Q_p .
  - C en energimengde større enn Q_p .
  - D en energimengde som avhenger av om gassen er en- eller toatomig.
-

---

12) Luft er med god tilnærming en ideell blanding av O₂- og N₂-molekyler. Hva kan du si om v_{rms} og midlere kinetiske energi $\langle K \rangle$ for de ulike molekylene?

- A $v_{rms}(O_2) = v_{rms}(N_2)$, $\langle K \rangle_{O_2} = \langle K \rangle_{N_2}$
  - B $v_{rms}(O_2) < v_{rms}(N_2)$, $\langle K \rangle_{O_2} < \langle K \rangle_{N_2}$
  - C $v_{rms}(O_2) = v_{rms}(N_2)$, $\langle K \rangle_{O_2} > \langle K \rangle_{N_2}$
  - D $v_{rms}(O_2) < v_{rms}(N_2)$, $\langle K \rangle_{O_2} = \langle K \rangle_{N_2}$
-

13) En ideell (reversibel) Carnot-varmepumpe leverer en varmeeffekt på 2.0 kW ved å overføre varme fra utvendig luft ved -10°C til husets varmluftforsyning ved $+30^{\circ}\text{C}$. Hvor mye elektrisk effekt (arbeid pr tidsenhet) bruker varmepumpa?

- A 0.26 kW
  - B 0.56 kW
  - C 0.86 kW
  - D 1.16 kW
-

14) Hvordan ser en Carnot-prosess ut i et (S, T)-diagram?

- A Et rektangel (med horisontale og vertikale linjer).
  - B Et parallelogram (med horisontale og skråstilte linjer).
  - C En ellipse.
  - D En ”firkant” der alle linjer buer inn mot midten (konkave).
-

15) For toatomige molekyler endres C_V fra $3k_B/2$ til $5k_B/2$ pr partikkell ved en ”karakteristisk” (lav!) temperatur T_{rot} . Ranger denne overgangstemperaturen for molekylene H₂, HCl og Cl₂.

- A H₂ < HCl < Cl₂
  - B H₂ > HCl > Cl₂
  - C HCl < H₂ < Cl₂
  - D HCl > H₂ > Cl₂
-